

TUDOMÁNYOS ÉLET

Az MN Hadtáp Tudományos Tanács plenáris ülésen adott számot az elmúlt 5 évben végzett kutató munkáról.

Dr. Lapos Mihály vezérőrnagy elvtárs részletesen értékelte a tudományos testület munkáját, az MN különböző szintjein végzett tudományos tevékenység erős és gyenge oldalait. Következésképpen megállapítható, hogy a kormány tudománypolitikai irányelvei megjelenését követően a hadseregben, így szolgálatunkban is, eredményesen fejlődött a tudományos munka. Erősödött az elmélet és gyakorlat kapcsolata, fokozódott a tudományos munka szerepe az oktatási, nevelési és kiképzési feladatok megoldásában.

A hadtáp hadtudományi tevékenység eredményesen segítette elő a fejlesztési célkitűzések realizálását, a szolgálat valamennyi szakterületén jelentkező feladatok megoldását. Hatására javultak a személyi állomány élet- és munkakörülményei, hatékonyabbá váltak a védelmi kiadások felhasználására tett intézkedések, korszerűsödött a gazdálkodási rendszer, fejlődött a hadtápbiztosítás elmélete és gyakorlata.

A tudományos munka erőssége, hogy rendszeresen részt vesz a döntéshozókészítési folyamatban, annak a tudományos munka eszközeivel történő alapozásában.

A nagyobb jelentőségű kidolgozói és fejlesztési feladatok megvalósítására egyre inkább jellemzőbb, hogy azok a tudományos munka módszerével, a legjobban felkészült káderek széles körű bevonásával és az elvi, elméleti alapok egyértelmű tisztázásával kerülnek megvalósításra.

A tudományos eredmények kellőképpen hasznosításra kerültek az oktató-nevelő munkában, a különböző szintű gyakorlatok, rendezvények előkészítésében és a továbbképzések során. A kutatómunka hatására fejlődött a vezető szervek munkamódszere, több területen feltárássra kerültek a határfokot növelő tényezők, tökéletesedtek a harctevékenységek hadtápbiztosításának módszerei, a harckészültség és mozgósítás színvonala. Fejlődött a gazdálkodás, közelebbről a szolgáltatások minőségének, az élet- és munkakörülmények javításának és a gazdaságosság határfoka. Emelkedett az ellenőrzés hatékonysága, a hadtápbiztosítás komplex rendszerébe tartozó feladatok megvalósításának színvonala.

A Tudományos Tanács az elmúlt 5 év alatt 51 rendezvényen összesen 74 témát dolgozott fel. A testületi ülések alapvetően eredményesek, az előterjesztett anyagok nagyobb része színvonalas volt és nagymértékben hozzájárultak a fő feladatok tudományos megalapozásához.

E munka értékét növeli, hogy a témák jellegétől függően a testületi ülések kibővítettek voltak, melyeket magas fokú aktivitás, őszinte, elvtársi

légkör, előremutató és építő bírálatok jellemeztek.

Úgy ítélhető meg, hogy a felső és középszintű szerveinknek a polgári tudományos kutató szervekkel való kapcsolata általában megfelel az elvárásoknak, mint ismeretes egyesekkel különösen kimagasló értékű kutatásokat végeznek és eredményeket produkálnak. Ezen együttműködések eredményeként jelentős sikerek születtek az MN részére nagyjelentőségű, de a polgári életben is közkedvelt különféle konzervek – köztük 15 féle úrhajós konzerv – kialakításában, a korrózióvédelemmel kapcsolatos védőanyagok kimunkálásában, az állami díjjal kitüntetett kollektíva által kifejlesztett többrendeltetésű folyami uszályhíd megalkotásában, a csapattárolási (raktározási) rendszer fejlesztésében, továbbá a „konzerv” és „fóliás” tartósított kenyér gyártástechnológiájának kidolgozásában, és nem utolsósorban a nagy stratégiai és takarékosági jelentőséggel bíró „védett üzemanyagtárolók” katonaföldrajzi, műszaki és gazdasági problémáinak feltárásában, a megoldás módszereinek kimunkálásában.

A „Hadtápbiztosítás” folyóirat színvonala tovább javult, egyre inkább betölti helyét, szerepét, azaz ma már lényegében időben és jó színvonalú cikkek útján tájékoztatja szolgálatunk személyi állományát az aktuális feladatokról, a vezetés elvárásairól, a lefolytatott rendezvényekről, azok tapasztalatairól, értékelésekről, egyes szervek, személyek adott témában kifejtett véleményéről. Az elmúlt 5 évben 20 kiadványban összesen 397 cikket jelentettünk meg 416 szerzőtől.

A tudományos kérdésképzés – a lehetőségek függvényében – alapvetően tervszerűen folyik. Szolgálatunk területén jelenleg 6 fő hadtudományi fokozaton tevékenykedik. Jelenleg 3 fő nyugdíjas kandidátussal szoros munka-

kapcsolatban állunk. Ezideig 10 fő aspiránsunk van és 1 fő doktori disszertációján munkálkodik. Az elmúlt 5 évben 5 fő védte meg disszertációját, 2 fő lefolytatta munkahelyi vitáját.

Tudományos munkánk gyenge oldalához tartozik, hogy a napi munka során nincs kellően kihasználva az ebben rejlő lehetőség. Még kevés olyan értékű munka születik, amely a különböző hadtáp gyakorlatok és más hasznos tapasztalatok mélyrcható, tudományos igényű elemzése alapján jobban segítené a hadtáp elmélet és gyakorlat továbbfejlesztését. Lemaradás van a különböző katonai szervezetekkel való összehangolás, együttműködés, illetve a széles körű tapasztalatok mélyrehatóbb elemzésében, feldolgozásában is.

Még sok a tennivaló a fiatal hadtáptisztek tudományos munkába való fokozottabb bekapcsolásában, a tanintézetek tanári állománya elméleti kapacitásának jobb kihasználásában és a ZMKA hallgatóinak kutató munkába való aktivizálásában, a szakirodalmi bázis kihasználásában és az információs szolgáltatás által biztosított lehetőségek igénybevételében.

A tudományos tanácskozáson megfogalmazásra kerültek a következő tervidőszakban megvalósításra váró kutatási feladatok, melyek közül néhány jelentőségénél fogva kiemelt érdemel:

– az MN hadtápban végzett tudományos kutató munka biztosítsa minden szintű vezetők döntéséhez a szükséges előrelátást, a fejlesztéssel-, felkészítéssel-, fenntartással kapcsolatos soron levő feladatok végrehajtásának elméleti megalapozását, egyben erősítse a tudományos szemléletet és a tudományos munka iránti igény fokozását, az elmélet és gyakorlat mind hatékonyabb kapcsolatát;

– tárja fel mindazon lehetőségeket, amelyek a korszerű fegyverzet, tech-

nika, harceljárás és a hadtápbiztosítási rendszer, illetve a hadtápszervezetek, a hadtáp technika közötti meglévő alapproblémák megoldását szolgálják mind a rendszerbeni, mind az MN-ben bekövetkező szervezetbeni változásokat alapul véve;

– biztosítsa, hogy az MN hadtáp valamennyi szakterületén végzett kutatómunka kellően támaszkodjon a népgazdaság területén folyó és tevékenységünkhöz kapcsolódó tudományos munkára, bővüljön az együttműködés a polgári kutató bázisokkal, szervekkel. Fokozódjanak a közös kutatások a fegyvernemek, szakszolgálatok kutatóival, biztosítva a specifikumok jobb érvényesítését;

– hatékonyabban használja fel az EFE törzs, a baráti hadseregek, a társfegyveres testületek, az MN fegyvernemi-, és szolgálati főnökségek tudományos szervei által elért eredményeket. Biztosítsa a hazai és nemzetközi tapasztalatok feldolgozásának feltételeit, hasznosításának lehetőségeit;

– segítse elő a „Hadtápbiztosítás”, a „Honvédorvos” és más katonai szakfolyóiratok, különböző főnökségi szakkiadványok útján a rendszeresebb tudományos tájékoztatást;

– tökéletesítse a tudományos munka szervezésének, irányításának módszereit, különös tekintettel a feladatmegfogalmazásra, a hadtáp szolgálati ágak, a tanintézetek és a csapatok közötti együttműködés erősítésére, a koordinációra;

– kutassa – az MN különböző vezető szervei tevékenységéhez kapcsolódva – a hadtápvezetés tökéletesítésének útjait, módjait, hogy az MN egyre ütöképesebb, a kor színvonalán álló hatásos fegyverrendszerekkel ellátott csapatai harctevékenységének hadtápbiztosítását a követelmények szintjén legyen képes tervezni, szervezni, irányítani.

I. Általános doktrinálási kérdések

1. 1957–1980. (az USA katonapolitikájának változásairól).

Ismerteti Carter 1980. január 23-i kongresszusi beszédét, összehasonlítja Eisenhower elnök 1957. évi kongresszusi üzenetével. Ha Carter politikája – amely ma a korábbi állásfoglalásaitól 180 fokban eltér – megnyeri a Kongresszus és a közvélemény támogatását, és valami váratlan incidens közbe nem jön, 1981 januárjában továbbra is ő marad az USA elnöke. Ez a politika azonban számos kérdést vet fel: új célkitűzéseikhez rendelkezésre állnak-e az eszközök? az új katonai programok eredményei csak évek múlva mutatkoznak; Európa számára előnyös-e az új amerikai kemény vonal? Végül megállapítja, hogy Carter új vonala nem egyezik azzal, amivel Franciaország immár 20 éve elkötelezte magát.

Defense Nationale, 1980. 3. sz. 91–96. oldal.

II. Vezetés és gépesítés

1. Anyagi eszközök egységes nyilvántartási rendszere.

A Szovjet Fegyveres Erők hadtáptörzse együttműködve a vezérkarral és más főcsoportfőnökségekkel kidolgozott egy új utasítást a hadseregben levő mindennemű anyag és technika egységes nyilvántartási rendjére. A cikk felsorolja a rendszer előnyeit.

Til i Sztabzsenyije, 1980. 7. sz. 52–55. oldal.

2. Elektronikus számítógép és automatizált vezetési rendszer alapján.

Varlamov vörge, elvtárs cikkében jellemzi a számítógépes feldolgozás